

Voorbeelddocument

Leermiddelenbeleid

Vragen

Februari 2025

Over dit voorbeeldocument

Dit voorbeeldocument is samengesteld door Kennisset.

Sommige rechten voorbehouden

Hoewel aan dit document de uiterste zorg is besteed, aanvaardt Kennisset geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten of onvolkomenheden. Ook aanvaardt Kennisset geen enkele aansprakelijkheid voor schade van welke aard dan ook, ontstaan uit het (onjuiste) gebruik van dit document. Dit template is opgesteld door Kennisset en verschijnt onder de licentie [Creative Commons Naamsvermelding 4.0 Nederland](#).

Gebruik van dit voorbeelddocument

Dit voorbeelddocument dient ter inspiratie bij het maken van een eigen leermiddelenbeleid. Elke school en elk schoolbestuur is anders. Pas het daarom aan aan jouw eigen situatie.

Het voorbeelddocument volgt de voorgestelde inhoudsopgave zoals beschreven in onze publicaties *Waarom investeren in leermiddelenbeleid loont* en *Aan de slag met leermiddelenbeleid*. Dit voorbeeld bestaat uit vragen over alle aspecten van een leermiddelenbeleid, die in een werkgroep besproken kunnen worden. Op die manier komt de werkgroep tot een gezamenlijk standpunt op basis waarvan een leermiddelenbeleid geschreven kan worden.

Vragen?

Heb je vragen over dit voorbeelddocument? Kijk voor meer informatie op www.kennisnet.nl/leermiddelen of stuur een mail naar support@kennisnet.nl.

Vragen voor leermiddelenbeleid School X

Inhoudsopgave

1. Aanleiding, reikwijdte en doel	4
2. Onderwijskundige visie en doel	4
3. Randvoorwaarden	5
4. Richtlijnen voor keuze en aanschaf leermiddelen	5
5. Leermiddelen in de praktijk	5
6. Leermiddelenbeleid onderhouden	6

1. Aanleiding, reikwijdte en doel

Aanleiding

- Wat is de directe aanleiding voor het opstellen van een (nieuw) leermiddelenbeleid? Bijvoorbeeld strategische doelen, evaluatie huidige middelen, opbrengsten (interne factoren).
- Zijn er wettelijke of aanbestedingseisen die om een (vernieuwd) leermiddelenbeleid vragen? Bijvoorbeeld aanbestedingsplicht, nieuwe onderwijstrends of veranderd curriculum (externe factoren).

Reikwijdte

- Op welke vakken/leergebieden is het leermiddelenbeleid van toepassing?
- Wat verstaan we onder leermiddelen? (Over welke leermiddelen doet het leermiddelenbeleid een uitspraak?)
- Voor wie is het leermiddelenbeleid bedoeld?

Doel

- Wat zijn de belangrijkste doelen die we met dit beleid willen bereiken? Bijvoorbeeld bewuste keuzes rondom leermiddelen, integratie van digitale middelen, gepersonaliseerd leren of duurzaamheid.

2. Onderwijskundige visie en doel

- Wat zijn de kernwaarden en onderwijsdoelen van onze organisatie?
- Wat zijn de onderwijsdoelen van de verschillende scholen binnen onze organisatie?
- Hoe kunnen leermiddelen deze kernwaarden en onderwijsdoelen ondersteunen?
- Welke specifieke onderwijsdoelen willen we via leermiddelen realiseren? Bijvoorbeeld vakoverstijgend werken of formatief onderwijs.

Alle onderdelen van het leermiddelenbeleid worden steeds langs deze 'meetlat' van onderwijskundige visie en doel gehouden.

3. Randvoorwaarden

ICT

- Wat zijn de ICT-vereisten voor leermiddelen? Bijvoorbeeld ten aanzien van infrastructuur, technische eisen, toegankelijkheid en interoperabiliteit.
- Hoe gaan we om met privacy- en informatieveiligheid bij digitale leermiddelen?
- Wat is ons standpunt ten aanzien van onderliggende technologieën in digitale leermiddelen?

Financiën

- Wat is het budget voor leermiddelen en wat is de bestedingsruimte per leerling?
- Wordt het budget in een bepaalde verhouding verdeeld over verschillende soorten leermiddelen, vakken of leerjaren? Hoe?
- Wat is de mate van vrijheid voor scholen uit het bestuur om het budget in te vullen?
- Op welke manier moeten gemaakte keuzes onderbouwd worden om de investering te rechtvaardigen?

HR

- Welke vaardigheden en competenties hebben leraren nodig om de leermiddelen effectief in te zetten? Bijvoorbeeld digitale didactiek, lesmateriaal arrangeren, differentiëren, toetsconstructie, projectmatig werken.
- Hoe willen we leraren ondersteunen bij het gebruik van nieuwe leermiddelen?
- Wat is de professionaliseringsbehoefte van stafmedewerkers om teams en processen rondom leermiddelen te ondersteunen?
- Welke professionaliseringsthema's stellen we centraal?
- Hoe bieden we professionalisering aan? Bijvoorbeeld via gezamenlijke studiedagen, (online) trainingen of persoonlijke opleidingstrajecten.

4. Richtlijnen voor keuze en aanschaf van leermiddelen

Selectiekaders

- Zie randvoorwaarden bij 3.
- Wat is de vervangingscyclus en afschrijvingstermijn van folio en digitale leermiddelen?
- Welke afspraken zijn er voor contracttermijnen (contractcyclus)?
- Welke overige aspecten vinden we van belang voor keuze en aanschaf van leermiddelen? Bijvoorbeeld duurzaamheid.

Aanschafproces

- Hoe ziet het proces voor aanschaf van leermiddelen eruit, van selectie tot implementatie, in rollen en verantwoordelijkheden?
- Hoe ziet het proces voor aanschaf van leermiddelen eruit, van selectie tot implementatie, in logistieke en administratieve afhandeling?

5. Leermiddelen in de praktijk

Leermiddelenmix

- Welke soorten leermiddelen (folio, digitaal, open/gesloten) dragen bij aan het realiseren van onze onderwijsdoelen?
- Wat is de gewenste verhouding tussen folio en digitale en tussen open en gesloten leermiddelen binnen onze leermiddelenmix?

Evaluatie van gebruik

- Hoe monitoren we het daadwerkelijke gebruik van leermiddelen in de klas? Bijvoorbeeld door overzichten van daadwerkelijk ingezette leermiddelen en gebruiksanalyses van digitale leermiddelen.
- Hoe evalueren we de effectiviteit en het gebruik van leermiddelen? Bijvoorbeeld door monitoren van opbrengsten.
- Wie zijn er betrokken bij de evaluatie van de leermiddelen? Bijvoorbeeld lerarenteams, leermiddelencoördinator en leerlingen.

6. Leermiddelenbeleid onderhouden

Gebruik

- In welke situaties en bij welke besluiten moet het leermiddelenbeleid geraadpleegd worden? Bijvoorbeeld aan het begin van elk leermiddelenkeuzeproces en bij de verantwoording van gemaakte keuzes.

Frequentie en proces

- Hoe vaak evalueren we het leermiddelenbeleid?
- Naar aanleiding waarvan evalueren we het leermiddelenbeleid? Bijvoorbeeld bij veranderingen in het curriculum, onderwijstrends, technologische ontwikkelingen, veranderingen in opbrengsten.
- Hoe evalueren we het leermiddelenbeleid? Bijvoorbeeld met feedbackrondes en overleg met betrokken onderwijsprofessionals